

UNIwersytet Medyczny IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Zakład Traumatologii i Medycyny Ratunkowej Wieku Rozwojowego

kierownik: prof. dr hab. Jan Godziński

Wrocław, 30.11.2023

Narodowy Instytut Onkologii

Rada Naukowa Narodowego Instytutu Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego

Z ogromną radością przyjąłem to szczególne dla mnie powołanie na recenzenta od Wysokiej Rady, która przed laty zaszczyliła mnie nadaniem tytułu doktora habilitowanego medycyny.

Z równie ogromną przyjemnością zapoznałem się z przedstawioną mi do recenzji pracą pana lekarza medycyny Jakuba Opyrchala dotyczącą leczenia oszczędzającego dzieci z nowotworami układu kostnego.

Pracę przedstawiono mi w estetycznej, pięknie wydanej formie z zachowaniem dużej dbałości o układ tekstu ilustracji i rycin. Być może niewielkiej korekty wymaga sam tytuł pracy, brzmiący „Ocena wyników leczenia konstrukcyjnego w lokalizacji kończyn nowej u dzieci”. W takim tytule warto byłoby dodać o jakie leczenie lub ewentualnie o leczenie jakich schorzeń chodzi autorowi. Ta uwaga jest oczywiście nieco formalna bo już na następnej stronie pracy można znaleźć odpowiedzi na wszelkie te pytania.

Praca zawiera 10 tabel starannie przygotowanych i dobrze charakteryzujących zawarte treści, 38 rycin ilustrujących najczęściej przyjętą technikę operacyjną, przy czym za szczególnie wartościowe uważam rysunki własne autora. Autor, głównie we wstępie i dyskusji oparł się na bogatym i dobrze dobranym piśmiennictwie obejmującym 46 pozycji literaturowych. Na 118 stronach autor zawarł obszerną pracę w klasycznym układzie przyjętym dla rozpraw na stopień doktora nauk medycznych.

Obszerny wstęp w niemal monograficzny sposób precyzyjnie charakteryzuje podjęte zagadnienie obecny stan wiedzy i praktyki klinicznej w tej dziedzinie, chociaż autor ogranicza się do nowotworów kości, to nie należy mieć mu tego za złe, gdyż wynika to założenia pracy. Nie pominięto we wstępie zagadnienia leczenia systemowego tych pacjentów, które jak wiemy ma fundamentalne znaczenie dla ich przeżycia i walki z systemowym zaawansowaniem choroby tak pierwotnym jak i wtórnym.

Cele pracy zostały określone poprawnie, są konkretne i jasno przedstawiają czego dotyczyły badania autora jakie pytania naukowe postawił przed pracą.

Przechodząc do **materiału i metodyki** nie sposób nie zauważyć że grupa badawcza jest stosunkowo niewielka co znacząco wpływa na moc opracowań statystycznych uzyskanych wyników. Z drugiej jednak strony częstość występowania nowotworów u dzieci jest znacznie mniejsza niż u dorosłych, autor natomiast za temat swojej dysertacji przyjął pacjentów wyłącznie ze złośliwymi nowotworami kości które nie należą do najczęstszych chorób rozrostowych wieku dziecięcego, a ponadto grupę znacząco ograniczył poprzez wybór tych przypadków które poddano operacjom z zastosowaniem mikro chirurgicznych technik rekonstrukcyjnych. Takie określenie grupy badawczej jasno tłumaczy jej ograniczoną liczebność która w tym momencie nie stanowi negatywnego zastrzeżenia. Ilustracje zwarte w tym rozdziale opisują dokładnie szczególne przypadki i techniki operacyjne. To pozwala Czytelnikowi na dokładne zrozumienie złożoności metody jak tego, że jest ona zasadniczym rozszerzeniem kandydatów do skutecznego onkologicznie leczenia oszczędzającego. Cieszy również parametryzacja ocen funkcji po przeprowadzonych zabiegach. Dobrana skala oczywiście narzuca się sama, jednak taki jest właściwy wybór. Autor nie zapomniał o ocenie powikłań stosowanych metod leczenia. Tutaj jednak warto zachować umiar w interpretacji odsetków, jako że zarówno metody jak i pacjenci należą do skrajnie nieprzewidywalnych i obfitujących w czynniki ryzyka. Jednocześnie nadal pracuje na „statystycznie” małych liczbach, gdzie nawet jeden przypadek znacząco wpływa na odsetki. Nie zmienia to a wręcz uwypukla fakt szczegółowej analizy trudności nie pomijając sedna technik które opisano, a zatem uzyskania wolnej od choroby funkcjonalnej kończyny, ale również sytuację ogólną pacjenta i koszt w aspekcie miejsc donorowych przyjętej taktyki/strategii chirurgicznej.

Dyskusja została poprowadzona w sposób klasyczny, opierając się na 46 dobrze dobranych pozycjach literaturowych z piśmiennictwa, zarówno klasyków jak Enneking i Picci, jak i nowości jak Karami czy Shimbo. Niewątpliwie brak jest literatury krajowej dokładnie na ten temat, mi jednak nieco brakuje cytowania publikacji prof. Wojciecha Woźniaka, który choć nie stosował technik mikrochirurgicznych, to jednak był skutecznym pionierem technik oszczędzających kończyny u dzieci chorych na nowotwory kości.

Dyskusję zamyka przedstawienie jednego z najcenniejszych elementów pracy – starannie przygotowanego **algorytmu postępowania**. Ten interesujący projekt, wobec małej liczby pacjentów, pozostaje bardzo pragmatyczny, prosty i logiczny - a zatem zachowuje niezaprzeczalny walor praktyczny. W swojej istocie jest pilotową hipotezą do dalszych badań, mogących dostarczyć wsparcia statystycznego dużej mocy tak trafnym propozycjom bez wątpienia pochodzącym z dużego i sprawnie wykorzystanego doświadczenia Autora.

Wnioski, czego zawsze oczekuje od prac naukowych WYNIKAJĄ z wyników pracy, zatem mają udokumentowane i uzasadnione podłoże. To zagadnienie wydaje się banalne, jednak brakuje go w bardzo wielu dość dobrych pracach na tytuł doktora. Autor tej dysertacji uniknął tej pułapki i w zwarty sposób poprowadził nas do dobrze uzasadnionych wniosków.

Streszczenie pracy jest konkretne a jego wersja angielska jest napisanym dobrym „International English”, co ja osobiście stawiam w kraju członkowski UE ponad narodowymi wersjami Angielskiego.

Nie komentuję języka, w którym pracę sformułowano jako że oceniamy dysertacje medyczną a nie lingwistyczną, co jednak znaczy przede wszystkim to, że przyjęty język był dla mnie jako słuchacza jasny, klarowny i przyjemny w odbiorze i pozbawiony błędów.

**Do Wysokiej Rady Naukowej Narodowego Instytutu Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie –
Państwowego Instytutu Badawczego**

Podsumowując ocenę tej pracy mam wielką przyjemność stwierdzić, że **spełnia ona wszelkie wymagania stawiane przez Polskie Prawo pracom na stopień naukowy doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu**, zaś kilka uwag krytycznych które doktorant zechce przyjąć lub nie, może przydać się w przyszłości. W niczym nie obniżają one wartości tej unikalnej pracy, o której **wyróżnienie** mam zaszczyt i radość wnioskować.

Prof. J. Godzinski MD PhD
jgodzin@wp.pl
Chair of the Surgical Subcommittee of the SIOP RTSG (Renal Tumours Study Group)
Head of Dept. of Paed. Surgery, Marciniak Hospital,
Fieldorfa 2, 54-049 Wrocław, Poland
+48-71-3064389 (secr), +48-71-3064415 (direct)
Head of Dept. of Paediatric Traumatology and Emergency Medicine,
Wrocław Medical University
+48-71-3286045 (secr)

Prof. dr hab. med. J. Godziński
jgodzin@wp.pl
Ordynator Oddziału Chirurgii Dziecięcej Dolnośląskiego Szpitala Specjalistycznego im. T. Marciniaka
ul. Fieldorfa 2, 54-049 Wrocław
+48-71-3064389 (sekr.), +48-71-3064415 (bezpośr.)
Kierownik Zakładu Traumatologii i Medycyny Ratunkowej Wieków Rozwojowego,
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
ul. Bujwida 44a, 50-345 Wrocław
+48-71-3286045 (sekr.)